

Föreskrifter huru den, uti Norra Dalarne nu gängse, Rödsoten bör behandlas

Bergman, Johan Magnus,

46 Ccb Br.

Föreskrifter

huru den, uti Norra Dalarne nu gängse,
Rödsfoten bör behandlas.

1:o Så snart någon insjuknar med knipningar i underlifvet, lösa öppningar, bristande matlust och allmän mattighet, gifves genast ett kräkmedel, och, sedan kräkning inställt sig, denna befordras genom hmnigt drickande af ljumt watten.

2:o Sedan kräkningarne upphört och den sjuke lagt sig i en säng, väl betäckt med fäll eller täcke, bör han taga en matsked af de swettdrifwande dropparne och derpå dricka minst ett qwarter Glåderthé, så varmt som möjligt, för att komma i tillbörlig swettning, hwilken ej får afbrutas, utan måste af sig sjelft upphöra.

3:o Skulle den sjuke nu ej mer känna knipningarne, och öppningarne upphört, bör han genast taga Bästa stillande droppar en thested hwarannan timma och derjemte dricka warma simmiga soppor på gryn af korn eller hafra, sedan grynen efter kokningen äro fränslade.

Äfwen om han känner sig hungrig må han ej på ett dygn förtära annan föda.

4:o Men, om, oaktadt swettningen, nysnämnde magplågor ännu fort fara; då skall, i stället för bästa dropparne, den sjuke taga en matsked hwarannan timma af Rödsot-oljan och dermed i tvenne dygn fort fara.

1840
170

5:o När Rödsof-oljan, som sagt, är begagnad, men plågorna fortfara, då tages af Rödsof-Emulsionen N:o 1, två matskedar hwarannan timma; men bör derwid ihogkommas att flaskan före hwarje intagning wäl omskatas. — Denna Emulsion begagnas tre dygn.

6:o Efter bruket af dessa medel, gifwes af de Bästa stillande dropparne en thested hwarannan timma under 3 eller 4 dygn, men, om det som afgår med öppningarne synes blandadt med wahr (wårk) och omheten öfwer underlifwet fortfarande, då upphöres med dessa droppar och gifwes i stället af:

7:o Rödsof-Emulsionen N:o 2 en matsked i timman intill des öppningarne blifwa naturliga.

8:o Under hela sjukdomens förlopp får ej annan dryck förtäras än de ofwan omtalta grönsofporra; men när matlusten åter inställer sig tillåtes först en liten bit torrt bröd, med eller utan smör och, sedan efter ett dygn, helt ringa rågmjölsgröt tunn och wäl kokad, samt litet söt mjölk till dopp. — Potates, omogna frukter och surt dricka förbjudas strångligen, såsom warande högst skadliga.

9:o I affeende på den utwärtas behandlingen iakttages att, så wida sjukdomen ej redan upphört de första dagarne efter swettningen, en stor senapsdeg bör läggas öfwer hela underlifwet och det qwarhållas så länge den för sweda kan fördragas. Så snart den nu är aftagen ingnides Rödsof-Pinimentet på samma ställe med ett stycke ylle, som sedan utbredes öfwer magen. Denna ingnidning skall ske minst 2 gånger dagligen och så fortsättas under hela sjukdomens förlopp.

10:o För barn från $1/2$ till 3 års ålder iakttagas den förändring i ofwanstående föreskrift, att, sedan de i mohn af sin ålder, fått $1/4$:dels eller $1/3$:dels kråpulsiver wid sjukdomens första början, och deraf tillräckligt kräfts, sättas de i varmt bad, hwari en hand full Glåderbolmmor äro tillsatte, och, då de efter 4 à 6 minuter upptagas ur badet, böra de inswepas i varmt och torrt linne och öfwer magen läggas på skinn eller lärst utbredd Theriak så widt som en handlofwe.

11:o Upphör nu sjukdomen bör magen blott fortfarande hållas varm med ylle, men skulle den fortfara, gifwes under loppet af ett dygn, en thesked Recin-olja hwar tredje timma uti varm simmig hafresoppa.

12:o Derefter gifwes af Rödsot-Emulsionen Ŧ:o I en half matsked hwar annan timma och magen gnides med Linimentet, hwarpå Theriak-lappen åter ditlägges.

13:o Af de Bästa Rödsot-dropparne får ej åt barn gifwas mer än 20 högst 30 st. och dessa ej förr än ofwanstående behandling, under de 4 första dygnen, är iakttagen.

14:o Den noggrannaste snugghet hos de sjuka måste owillkorligen iakttagas, och dertfore skola deras uttömningar på något, från bostaden afsläpset, ställe nedgräfwas. Uti de kårer som anwändas till nattstolar såsom åmbaren o. s. w. bör en matsked Ghlor-Kalk slås och friskt watten gutas derpå, för hwarje gång de begagnas.

15:o Sjukrummen skola wådras på det sätt att spjäll och dörrar hållas öppna, dock tillses att den sjuke ej ligger blottställd för dragluft.

— 4 —

Rummet skall dagligen sopas och med friskt En-
ris beströds.

16:o De medikamenter, som ej för tillfället
begagnas, skola på ett mörkt och kyligt ställe för-
varas, för att ej blifwa förskämda.

Den 31 Augusti 1840.

F U H L U N,

P. A. Huidbergs Boktryckeri, 1840.